N 70

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 13 Czerwca v. s. 1821 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Kwesta przedwielkanocna w roku teraźnieyszym na dochod domu ubogich przez towarzystwo dobroczynności Wileńskie utrzymywanych zbierana była przez szanowne damy, z wielką gorliwością i szczególnem poświęceniem się, i mimo powszechnego niedostatku gotowych pieniędzy, przyniosła w *ogóle*: r. sr. 1,032; czer. zł. 113 i rubli ass. 690.

Szczególne zbiory dam są następujące: Pani *Sulistrowska* kamerjunkrowa z dwóch cyrkułów miasta zebrała r. sr. 261 kop. 89½ czer. zł. 47 r. ass. 270 i assygnacyą na opałków sztuk 10; Pani *Hornowa* v. gubernatorowa wileńska r. sr. 112 kop. 40 czer. zł. 10 r. ass. 55; Pani *Baronowa Sakien*, r. sr. 192 kop. 35 czer. zł. 22 r. ass. 120, przytém nici kłębek 1, talkę przędzy lnianey 1, garnuszek 1, i assygnacyą na cegieł sztuk 30; Pani *Bagniewska* konsyliarzowa stanu r. sr. 141 kop. 55. cz. zł. 17 r. ass. 65; Pani *Woyniłowiczowa* podkomorzyna r. sr. 217 kop. 6 czer. zł. 6 r. ass. 155, szkaplerzów par 5 i sakiewka 1; Pani *Rogowska* kapitanowa gwardyi r. sr. 107 czer. zł. 10 r. ass. 65.

Ignacy Jundził sekretarz towarzystwa.

Dnia 27 maja odprawiono żałobne nabożeństwo, naprzód w kościele parafialnym w *Snowiu* (w powiecie nowogródzkim), a nazajutrz w kościele XX. Dominikanów w *Nieświżu*, przez liczne duchowieństwo świeckie i zakonne, za duszę ś. p. Salomei z Hrabiow *Güntherów Korbutowey*, marszałkowey nowogródzkiey, damy pobożnością, cnotami i dobroczynnością ku bliźnim znakomitey, którey zwłoki w kościele snowskim, w grobie familiynym Hrabiow *Güntherow* spoczywają. Na tym obchodzie znaydowało się liczne zgromadzenie osób, płci oboiey z rodzeństwa, przyjacioł i znajomych, pospołu z mężem i dziećmi duszę jey Naywyższemu polecających. (z *art. nadesł.*)

Podług gazety senackiey, datowaney z *Petersburga* d. 4 czerwca, przez Ukazy J. C. M. do Rządzącego Senatu wydane:

Dnia 29 marca. Ze względu na odznaczającą się gorliwość, okazywaną w przeciągu lat kilku, przez kupca moskiewskiego i fabrykanta, *Jana Rybnikowa*, w dostarczaniu dla fabryki pawłowskiey sukien syrowych szczególnieyszey dobroci i w cenie dogodney dla skarbu, a razem w nagrodę akuratności, z jaką wypełnia zawsze, zawierane z nim przez komitet opatrzenia woysk suknami, umowy na dostarczenie sukien, naymiłościwiey mianowany został radcą manufaktur.

Dnia 26 kwietnia. Półkownik *Komstadius*, nayłaskawiey mianowany radcą stanu i naznaczony gubernatorem cywilnym chersońskim.

Teyże daty. Wołogodzki cywilny gubernator, rzeczywisty radca stanu *Popow*, naymiłościwiey naznaczony gubernatorem cywilnym astrachańskim.

Dnia 8 maja. Były prezydent izby cywilney moskiewskiey, radca stanu, *Alexander Kriukow*, naymiłościwiey naznaczony gubernatorem cywilnym tambowskim.

Teyże daty. Inflantski ober-forsztmeyster, radca kollegialny, *Tirol*, naymiłościwiey naznaczony zarządzającym w administracyi okręgu północnego lasow okrętowych.

Teyże daty. Wołogodzki wice gubernator radca kollegialny, *Gołubcow*, uwolniony od tych obowiązkow, z przyłączeniem do heroldyi dla naznaczenia do innych obowiązków, a wołogodzkim wice-gubernatorem naymiłościwiey naznaczony, radca kollegialny, *Palibin*, będący dotąd urzędnikiem dla szczególnych poleceń w departamencie podatkow i poborow.

Dnia 20 maja. Radcy expedycyi dochodow państwa, radcy stanu, *Grigorjew* i *Makarów*, oraz, towarzysz zarządzającego kaznaczeystwem pozostałości radca stanu, *Gurjew*, naymiłościwiey uwolnieni od obowiązków, a w nagrodę gorliwey i długiey służby otrzymali zupełną pobieraną płacę do śmierci.

Przez Ukaz J. C. M. objawiony Rządzącemu Senatowi, dnia 11 maja, przez ministra skarbu, Cesarz Jegomość, na przedstawienie zwierzchności o uczniach sanktpetersburskiego instytutu leśnego, przeznaczonych do wypuszczenia, podług postępu ich w naukach i po uznaniu przez komitet ministrów, naymiłościwiey rozkazać raczył nagrodzić rangami 14tey klassy, a mianowicie: z tytułem uczonego forsztmeistra, Piotra *Rengartena*; z tytułem forsztmeystrów: Franciszka *Kruze*, Bazylego *Urusowa*, Alexandra *Sznurawa*, Mikołaja *Obernibesowa*, Alexandra *Denisenka*, Ludwika *Kapela*, Alexandra *Burnowskiego*, Teodora *Klingberga*, Karola *Harfa*, Alexandra *Klimowa*, Gabryela *Bekłemiszewa*, i Eugeniusza *Nolde*; z tytułem mierników: Bazylego de *Ronko*, Alexego *Damarowa*, Mikołaja *Jersa* i Ignacego *Woynicza*; i z tytułem unter-forsztera Sergiusza *Jakowlewa*.

Rządzący Senat przez ukaz okolny pod dniem 31 maja r. t. ogłosił nayłaskawsze ukontentowanie Jego Cesarskiey Mości, na podanie ministra sprawiedliwości, jenerała piechoty i kawalera, Xiążęcia Dymitra *Łabanowa-Rostowskiego*, dla niżey wymienionych izb sądu kryminalnego, które się okazały nayczynnieyszemi w odsądzaniu spraw, a mianowicie: archangielskiey, włodzimierskiey,

wia ckiey, ekaterynosławskiey, irkuckiey, kostromskiey, moskiewskiey, orłowskiey, permskiey, riazańskiey, sankt-petersburskiey, saratowskiey, słobodzko-ukraińskiey, smoleńskiey, tambowskiey, tobolskiey, tulskiey, chersońskiey, jarosławskiey, astrachańskiey izbie sądu kryminalnego icywilnego; pierwszych departamentow sądow głównych: kijowskiego, mińskiego i mohilewskiego; pierwszemu departamentowi sądu jeneralnego półtawskiego, inflantskiemu hofgerychtowi, kurlandzkiemu oberhofgerychtowi i estońskiemu oberlandgerychtowi.

Podług *Ruskiego Inwalida* z dnia 31 maja, przez rozkaz dzienny, wydany w *Radomiu*, w królestwie polskiem, dnia 11 maja, naznaczeni naczelnikami dywizyynemi: Liczący się w armii jenerał porucznik *Paskiewicz* do 1szey dywizyi gwardyi pieszey; a jenerałowie adjutanci, Baron *Rozen* 1szy do 15 dywizyi pieszey i *Potemkin* do 4tey dywizyi pieszey.

Przez rozkaz dzienny, wydany w *Warszawie* dnia 13 maja: jenerał major Margrabia *Debua sezon*, znaydujący się przy naczelniku 3ciey bugskiey dywizyy ułańskich jenerale poruczniku *Witt*, mianowany dowodcą 2giey brygady bugskiey dywizyi ułanów, na mieysce jenerała majora *Chrapowickiego* 2go, a ten ostatni brygadnym dowódzcą szwadronów osadowych 3ciey dywizyi kirysyerów.

Przez rozkaz dzienny wydany w *Warszawie* dnia 14 maja: Jego Cesarska Mość oświadcza szczególnieysze swe zadowolenie z odbytych w dniu dzisieyszym obrótow szwadronu wzorowego dywizyi strzelców konnych woysk polskich, który we wszystkich względach okazał się szczególnieу udoskonalonym, adjutantom Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewicza, półkownikom *Trembickiemu* i *Turno*, oraz wszystkim PP. oficerom tego szwadronu; a dla każdego niższych rang daruje po dwa ruble srebrem, po funcie mięsa i po porcyi wódki.

Przez tenże rozkaz dzienny: Jego Cesarska Mość oświadcza Swe zadowolenie Jego Cesarskiey Wysokości Cesarzewiczowi, za odznaczający się porządek i karność, znalezione przez Jego Cesarską Mość w woyskach, w czasie przejazdu przez Królestwo Polskie i w czasie obecności Swojey w *Warszawie*.

Ruski Inwalid, z dnia 3 czerwca umieścił następujące ogłoszenie: Szlachta, życząca sobie wchodzić do służby w półkach gwardyi, dotąd examina z nauk zdawała przy sztabie korpusu gwardyi. Teraz, z przyczyny wyyścia gwardyi z Sankt-Petersburga aż do jey powrótu, examina te odbywać się będą w Głównym sztabie Jego Cesarskiey Mości, podług rozporządzenia jenerała kwatermistrza tegoż sztabu, jenerała porucznika *Tola*. W tym celu mają się naprzód udawać do dezurstwa pozostałych w St. Petersburgu woysk: co dla wiadomości ogłasza się przez ninieysze.

Podług gazety sankt petersburskiey z dnia 3 czerwca: Cenzor Sankt-petersburskiego komitetu cenzury, radca kollegialny *Jastrebcow*, na własną prośbę uwolniony od tego obowiązku, z zostawieniem, jak był pierwiey, przy kommissyi szkół duchownych, a na jego mieysce naymiłościwiey naznaczony cenzorem, naczelnik oddziału w departamencie narodowego oświecenia radca stanu, *Birukow*, z pensyą do tego mieysca przywiązaną i zatrzymaniem teraźnieyszych obowiązkow i pensyi.

Zostający przy chersońskim wojennym gubernatorze, kommissarz interessow pogranicznych, radca kollegialny *Kanano*, na własną prośbę zupełnie uwolniony ze służby, a w nagrodę długiey i gorliwey służby, nayłaskawiey mianowany radcą stanu.

Kurs petersburski d. 31 maja: dukat holl. nowy 11 r. 70 kop., stary 11 r. 50 kop.— Zmiana srebra 2 r. 78 kop.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow:

6% assygn.	- -	po 103	procentow.
6% brzęczącą monetą		— 91	
5% także	- -	— $76\frac{3}{4}$	

NIEMCY.

(*z Gaz. Warsz.*) *Od brzegow Menu dnia* 31 *maja*. Xiążęta Sascy, *Klemens* i *Jan*, synowie Xiążęcia *Maxymiliana*, przedsięwezmą wkrótce podróż do Włoch, *Szwaycaryi* i Hiszpanii; udadzą się potém do *Paryża*, zkąd w jesieni powrócą do *Drezna*. Seym saski ukończy obrady swoie w niedzielę po zielonych świątkach.

Sposób zmnieyszenia coraz bardziey powiększającey się liczby ubogich, zwraca powszechną uwagę. Rachują, iż ze 178 milionów w Europie, jest 17 milionów żebraków, lub takich, których kosztem gmin żywić trzeba. W Danii stosunek ubogich jest jak $3\frac{1}{2}$ do 100, w Hollandyi jak 14 do 100, w Anglii zaś, jak 16 do 100 mieszkańców. Smutnieyszym jescze jest stosunek ten w niektórych miastach. W *Paryżu* roku 1813 liczono 102,856 ubogich z 530,000 mieszkańców, w *Kolonii* 14,000, z 39,000 w *Liverpool* 27,000 z 80,000, a w *Amsterdamie* 187,324 z 217,024 ludności.

Na tegoroczny wielkonocny jarmark w *Lipsku* sprowadzono na przedaż 3320 nowych dzieł z 393 xięgarni. Na przeszłym jarmarku było 2907 dzieł z 354 xięgarni.

WŁOCHY.

(*z gaz. Warsz.*) *Neapol dnia* 20 *maia*. Król nasz dał d. 16 b. m. wysłuchanie wyższym oficerom woyska austryackiego, i podziękował im za sprawioną mu radość oglądania kraiów swoich. Nazajutrz wieczorem oświecono trzeci raz domy w tuteyszey stolicy.

Monarcha wydał d. 14 b. m. wyrok, nakazujący zwinąć 4ty batalion strzelców za naganne postępowanie w *Messynie* w zeszłym miesiącu marcu. Podoficerowie mają bydź zdegradowani i wraz z żołnierzami do domu odesłani, a oficerowie czekać będą na wyspie *Procida* dalszego postanowienia Monarchy.

Były kapitan woyska naszego, nazwiskiem *Carlo de Negris*, zebrał w stolicy *St. Bartolomeo*, w prowincyi *Capitanata*, pewną liczbę zbiegłych żołnierzy, i przypiął kokardę węglarską. Banda ta rozproszyła się jednak za nadeyściem woyska królewskiego; lecz z niey dwóch tylko ludzi schwytano i pod sąd wojenny oddano.

Dnia 27. Wczoray wyszła tu następująca odezwa: „*Ferdynand I*, z Bożey łaski Król Obojey Sycylii i Jerozolimski, Infant hiszpański, Xiążę *Parmy*, *Placencyi*, *Castro*, Wielki Xiążę Toskański etc. Po dokładném rozważeniu prawdziwych i stałych korzyści dla ludów, które Opatrzność pieczy naszey powierzyła, przedsięwziąwszy tymże ludom nadać stały kształt rządu, któryby spokoyność ich i szczęście nazawsze utwierdził, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje: Art. 1 Utworzona będzie zwyczayna rada stanu, złożona z 6 ministrów stanu niemających wydziału, w których sekretarze stanu czyli dyrektorowie zdawać nam mają sprawę o interessach ty-

czących się właściwych wydziałów. Art. 2 W radzie tey sami przewodniczyć będziemy; w nieobecności zaś naszey zastąpi nas kochany syn, Xiążę Kalabryi; a gdyby i on nie był, w tym razie wyznaczymy ministra do przewodniczenia. Art. 3 Zarząd Sycylii będzie oddzielny od krajów naszych na stałym lądzie. Namiestnik nasz wspólnie z radą, złożoną z dyrektora wydziału spraw wewnętrznych i duchownych, oraz dyrektorów wydziałów sprawiedliwości i skarbu, zarządzać będzie Sycylią i w radzie tey przewodniczyć. Okoliczności potrzebujące naszego rozstrzygnienia, przedstawiane nam będą przez namiestnika z dołączeniem zdania rady. Sycylijski sekretarz stanu, bawiący w stolicy naszey, zdawać będzie potrzebną sprawę zwyczayney naszey radzie stanu. Art. 4. Ustanowimy dwie władze nazwane *Consulte di Stato*; jedna, złożona naymniey z 30 członków, urzędować będzie w *Neapolu* i zaymie się interessami krajowemi na stałym lądzie, a druga, złożona naymniey z 18 członków, urzędować ma w *Palermie*, i zarządzać interessami Sycylii. Art. 5. Cel i zakres działania tych konsult, są następujące: 1) Dają zdanie swoje o wszelkich projektach do prawa i urządzeniach, które wniesione na radzie stanu, będą im oddane do rozstrząśnienia. Podawać ie będzie w *Neapolu* wyznaczony do tego sekretarz stanu, a w *Palermie*, dyrektor właściwego wydziału. 2) Dają także zdanie swoie o stanie dochodów i wydatków, który im z prowincyy przesyłany będzie. 3) Dają oraz zdanie o zarządzie i umorzeniu długu publicznego. 4) Dają nakoniec zdanie o przedaży, zamianie lub zadzierżawieniu dóbr patrymonialnych lub skarbowych. Art. 6. Konsulty te wybiorą z grona swoiego członków kommissyi, które proiekta do prawa oraz inne administracyyne interessa roztrząsać, i sprawę w tey mierze zdawać im mają. Art. 7. Zdanie tych konsult następuje większością kresek; pisze się protokół o każdym przedmiocie z wzmianką o opinii mnieyszości. Art. 8. Gdyby większość oświadczyła się przeciw proiektowi, podanemu od rady stanu, taż rada rozważy powtórnie zdanie konsulty, a wtenczas albo odwoła się do rozstrzygnienia naszego, albo rzecz poda jeszcze raz pod rozwagę konsulty. Gdy po powtórney rozwadze, uznamy rzecz za dostatecznie wyjaśnioną, i mogącą bydź przywiedzioną do skutku, w tym razie wyrok nasz z dołączonemi uwagami przesłany będzie konsulcie, aby go do protokółu swego wciągnęła. (*Reszta potem*).

W skutku powyższey odezwy wyszło tegoż samego dnia następujące obwieszczenie: „*Ferdynand I* etc. Gdy dzisieyszym wyrokiem naszym, między innemi urządzeniami, przedsięwzięliśmy zaprowadzić osobny zarząd w królestwie naszém z tey i z tamtey strony *Pharus*, dla zapewnienia nawzaiem sądowey niepodległości ukochanych naszych poddanych, postanowiliśmy więc i stanowimy: Art. 1. W zwyczaynych sprawach Sycyliyczyków wyroki mają bydź ciągle wydawane przez władze sądowe w Sycylii, a neapolitańczyków przez sądy w *Neapolu*, według urządzenia naszego z d. 11 grudnia 1816. Art. 2. Naywyższy sąd w *Palermie* mieć będzie jak dotąd taką władzę, jakąśmy nadali naywyższemu sądowi w *Neapolu*. Art. 3. Sekretarze stanu i dyrektorowie królewskich naszych sekretaryatów, mają sobie polecone dopełnienie niniejszego wyroku. W *Neapolu* d. 26 maja 1821 roku."

(podpisano) *Ferdynand*.

Przed kilku dniami szukano tu jenerała *Carascosa*, którego chciano uwięzić; lecz zapewne dowiedział się o tém i umknął. Słychać o rozstrząsaniu postępowania jego od d. 2 do 6 marca roku zeszłego. Łatwo bowiem mógł był przytłumić rewolucyą w samym początku, gdyby zamiast uderzenia na buntowników w *Monte forte*, nie zaczął się z niemi układać. Ma bydź przez pisma publiczne pociągnionym do sądu, a jeśli się nie stawi, znaczne jego dobra będą zabrane na skarb.

Niedawno uwięziono tu wiele ludzi, a zwłaszcza należących do redakcyi kilku gazet, i różnych młodzieńców, którzy w kawiarniach zaczęli grać rolę demagogów.

Nadzwyczayni posłowie Mocarstw sprzymierzonych poprzedzili jednym dniem przyjazd Króla do tuteyszey stolicy.

Rząd nasz postanowił nikomu nie dawać urzędu, kto go sprawował podczas rewolucyi.

W goracu między stolicą tuteyszą i prowincyą Puglia, zebrało się kilka band rozboyników, które napastują poczty, i dają odpór żandarmom. Znany *Morelli* ma bydź ich naczelnikiem.

Dywizya woyska austryackiego pod dowództwem jenerała *Wallmoden*, wynosząca 10,000 ludzi, wsiądzie w końcu tego miesiąca na okręty i popłynie do Sycylii. Wysłanie jey jest naypewnieyszym dowodem panujący tu spokoyności.

F r a n c y a.

(*z Gaz. i Korr. warsz.*) *Paryż, dnia 2 czerwca.* Hrabia *Corvetto*, były nasz Minister skarbu, umarł po dwuletniey chorobie, d. 22 z m. w *Genui*.

Słychać tu o nowym wynalazku sprowadzania w jak naykrótszym czasie wszelkich towarów lądem do *Paryża*, bez użycia koni, lecz za pomocą machiny.

Eskadra nasza, pod dowództwem kontr admirała *Jacob*, która niejaki czas stała na kotwicy w zewnętrznym porcie *Neapolu*, zawinęła do *Tulonu*. Niedługo tam jednak bawiła; lecz opatrzywszy się w potrzeby, popłynęła na morze. Przeznaczenie jey niewiadome. Bydź może, iż udała się ku *St. Domingo*.

Przez cały miesiąc may panowały tu przykre zimna i descze. Teraz przecie mamy pogodę i ciepło.

Hrabia Lavalette, niegdyś dyrektor policyi w Paryżu, któremu uwięzionemu i skazanemu na śmierć żona ułatwiła ucieczkę, a który dotychczas przebywał w Auszpurgu, uzyskał, od Króla w dzień chrztu Xięcia Bordeaux zupełne przebaczenie. Uwiadomiony o tem, wyjechał z Auszpurga, i wkrótce do Paryża przybędzie, gdzie niedługo zabawi: gdyż stan zdrowia znagla go pojechać do wód w południowey Francyi.

Jeden z braci bankiera naszego Rothszylda, bawiący teraz w Neapolu, otrzymał od króla neapolitańskiego tytuł margrabiego.

Przez Bajonę przejechało we trzech dniach 5 gońców nadzwyczaynych z Madrytu, między którymi był synowiec Hr. Montmorency posła naszego przy dworze hiszpańskim.

Sławny skrzypek P. Rode dał w Bordeaux koncert na dochod ubogich, który przyniosł im 6000 franków.

H i s z p a n i j a.

(*z Korr. warsz.*) *Madryt, dnia 20 maja.* Umarł arcybiskup z Santiago Muzquiz. Arcybiskupstwo to ma 1,200,000 fr. rocznego dochodu.

(3)

Obok listów pasterskich, nietchnących duchem konstytucyynym, wychodzą z rozmaitych stron takie, które przy nienaruszeniu religii, prawdziwe przywiązanie do oyczyzny i porządku konstytucyynego wpajają. Między temi listami pasterskiemi celuie list Biskupa w Segowii, wydany do zakonników w jego dyecezyi, administratora dyecezyi owiedzkiey, i biskupa w Cuença będącego dziekanem biskupów hiszpańskich. Plebani sewilscy poszli za tym przykładem.

Przedaż dóbr narodowych w naszey prowincyi (Nowey-Kastylii) idzie z łatwością. W miarę rozgłaszanych wieści przez niechętnych, że ciągną przeciw nam obce woyska, szła żywiey licytacya dóbr tychże. Byli tacy, którzy przy zapisywaniu podaney przez nich summy przy licytowaniu dodawali u spodu: *tysiąc, dwa tysiące, trzy tysiące realów więcey, z przyczyny zagrażania obcym napadem.*

Gazety nasze ogłaszają codziennie długą listę zniesionych klasztorów, i tych które pozostaną. Stany ponowiły żądanie do rządu, żeby wykonanie uchwały ich przeciw zakonom przyspieszał.

Gwardyacy bokowi królewscy wyjeżdżają z Madrytu do przeznaczonych im mieysc; ci tylko pozostają w stolicy, którzy się niewątpliwie oświadczyli za systematem konstytucyynym.

Król wydaną ustawą zniosł pędzanie żołnierzy przez rózgi; co jest skutkiem nowego kodexu woyskowego.

Rokosz w prowincyi Alawa zupełnie przytłumiony. Hersztów jego pochwycono, i pod sąd oddano. Kommissya woyskowa zebrała się d. 19 maja dla sądzenia czterech obwinionych, to jest, alkada (burmistrz) w Salvatierra, adwokata mieniącego się jenerałem dywizyi za wiarę i Króla, tudzież dwóch xięży. Między uwięzionymi jest 10 plebanów, kilku mnichów, nadto, dawnieyszy paź królewski, a wnuk byłego ministra woyny Eguja.

Woysko nasze tchnie jak naylepszym duchem: Oddziały jego ścigają bez odetchnienia szczątki woyska nazwanego *woyskiem wiary i króla.* Kompanija pułku katalońskiego szczególniey się popisała. Złożona ze 100 żołnierzy nie wahała się uderzyć na 4 razy większą siłę, wzięła w niewolą 90 buntowników, a 60 trupem położyła.

Dnia 29 kwietnia poymano w Kompostelli i pod strażą woyskową posłano do Korunny, 20 wyższego stopnia xięży, i 6 innych osób, między któremi jest także kobieta. W Tuy, Orensee i Vigo poymano tegoż dnia 140 osób znakomitych, po większey części duchownych, mających związki ze spiskowymi w Burgos. Znaleziono przy nich nader ważne papiery.

Listy z Korunny i Ferrolu pod d. 9 maja opisują szczegóły tego, co się dzieje w Galicyi. Prawda, że tam poymano i wzięto pod dozor policyyny około 200 osob; lecz uważyć należy, iż ta prowincya ma milion 500,000 ludności, iż dwie trzecie części powierzchni ziemi galicyyskiey są własnością duchowieństwa świeckiego i zakonnego, kawalerów zakonu ś. Jakóba, i opatów kommendataryynych. Nietrudno tam o plebana w małey wiosce mającego 40 i 50 tysięcy rocznego dochodu.

Trybunał madrycki skazał na sześcioletnie uwięzienie i zapłacenie 500 dukatów drukującego zmyśloną odezwę jenerała rossyyskiego do woyska, które, jak wyrażono przy tey odezwie, miało ciągnąć przeciw Hiszpanii.

Sąd appellacyyny potwierdził wyrok skazujący jenerała kapucyńskiego xiędza Solchaga na wywiezienie i wieczyste wygnanie z Hiszpanii, tudzież na utratę wszystkich tytułow i zaszczytow, za *Pokorne uwagi podane Stanom i Królowi* i t. d. o czem doniosło się w swoim czasie.

PORTUGALIIA.

(z *gaz. Warsz.*) *Lisbona dnia 12 maja.* Rząd wezwał mieszkańców tuteyszych do składania dobrowolnych ofiar, na okazanie publiczney radości, z powodu przyjęcia konstytucyi przez Króla, i blizkiego jego przybycia, oświadczając, iż skarb krajowy ledwo na nieuchronne wydatki wystarczyć może.

Gazeta rządowa ogłosiła onegday uchwałę stanów z dnia 5go marca, oznaczającą zapłatę i nagrodę zapewnioną oficerom angielskim, którzy w skutek nowego urządzenia woyska naszego, wyszli z portugalskiey służby.

Sessye stanów dnia 9go i 10go maja prawie całe zeszły na rozważaniu projektu prawa o wolności druku. Przyjęto 8 artykułów. Z tych 7my zawiera: „Nadużywa się wolności druku pisząc: 1) przeciw wierze katolicko-rzymskiey, 2) przeciw krajowi i konstytucyi, 3) przeciw dobrym obyczajom, 4) przeciw osobom prywatnym.” Artykuł 8my tak brzmi: „Nadużywa się wolności druku przeciw wierze świętey: 1) zaprzeczeniem prawdy dogmatom przyjętym przez kościoł, 2) zaprowadzaniem i bronieniem fałszywych dogmatów, 3) bluźnieniem przeciw Bogu, i znieważaniem jego świętego imienia, tudzież świętych pańskich, i obrzadków religiynych zatwierdzonych od kościoła.” Artykuł 9ty da powód do żwawych sporów. Za wykroczenie w powyższych przypadkach naznaczył on kary tylko pieniężne od 9,000 do 900,000 reisów; lecz na domaganie się biskupów wyrzekły stany, że można będzie przydadź utratę praw obywatelskich. Inaczey więc artykuł ten ma bydź ułożony, a rozmaite w tey mierze przypadki wyszczególni.

ANGLIA.

(z *Gaz. i Korr. warsz.*) *Londyn, dnia 29 maja.* Donoszą z *Liverpool,* iż mrozy nocne zaszkodziły owocom i zbożu. Podobnież odbieramy wiadomości ze Szkocyi. Przykre zimna panują w tuteyszey stolicy, a dnia 27 b. m. padał nawet śnieg kilka razy.

Pokazują się tu znowu hultaje, którzy kolą przechodzące damy. Niedawno jakiś człowiek dobrze ubrany napastował tym sposobem młodą damę, i ostrem narzędziem ranił ją w rękę. Ten sam człowiek skaleczył piastunkę w wargi.

Dnia 25 b. m. wytoczyła się do sądu sprawa Królowey przeciwko xiędzu *Blacas,* który, jak wiadomo, obwinił ją z ambony. Pan *Brougham* twierdził, iż gdy oskarżenie nie jest wyłuszczoném, w tym razie nie potrzeba, aby się oczyściła z zarzutu przez przysięgę. Oświadczył atoli, iż jeśliby sąd zaręczył, że to dostoyności Królowey uwłaczać nie będzie, stanie w sądzie, i wykona przysięgę. Lord naywyższy sędzia uznał ważność tey sprawy, i postanowił ją wziąć do namysłu. Wstrzymano więc wyrok.

Rewolucya w Brezylii (piszą gazety tuteysze) jest podobno nayważnieyszym wypadkiem, o jakim kiedy donieśliśmy. Słusznie można ten kray nazwać ciałem i sercem Ameryki południowey. Jescze może przed końcem teraźnieyszego wieku, będzie jednym z naypotężnieyszych i naybardziey kwitnących krajów na świecie.

DODATEK.

Wilno dnia 13 Czerwca 1821 roku v. s.

ANGLIA.

Dochodzą z Liverpool i innych miast wiadomości, że tegoroczne urodzaje nie bardzo się udały, a przeto potrzebować będziemy obcego zboża. Też samo doniosły listy z Hollandyi.

Sławny astronom Olbers przysłał naszemu towarzystwu umiejętności wiadomość, iż za 8,500 lat kometa przeydzie tak blizko ziemi, jak jest xiężyc. Za 4 miliony lat ukaże się inny kometa, który od ziemi na 3 lub 4 godziny drogi oddalony będzie. Nakoniec, za 120 millionów lat ukaże się trzeci, który ziemię zapali.

Londyn, dnia 1 czerwca. Rozeszła się w stolicy naszey wieść o śmierci Napoleona Bonapartego. Głoszą nawet, iż testament iego do kraiu naszego miał przybydź. Jakkolwiek podobało się Opatrzności losem jego rozrządzić; pewną jest rzeczą, iż niebezpieczna choroba mało o wyzdrowieniu jego czyniła nadziei.

TURCYA.

(z *Gaz. i Kor. warsz.*) *Stambuł dnia 10 maja.* Ciągle tu biorą greków do więzienia. Znaleziona znaczna liczba broni w ich kościołach, jest przyczyną tey surowości. Bezzasadną jest pogłoska, jakoby w domu straconego tu patryarchy greckiego znaleziono korrespondencyą z pewnym zagranicznym dyplomatykiem, znanym w Grecyi.

Wypadki w Morei i na Archipelagu, większe sprawiły wrażenie w Dywanie tuteyszym, aniżeli powstanie w Multanach i na Wołoszczyznie. Dla tego też Porta naybardziey się uzbraja przeciwko grekom w Morei. Chce naprzód posłać janczarów, a potém woysko przybywające z Azyi, co tém jest potrzebnieysze, iż znaczna część korpusów baszów, przeznaczonych do pokonania *Alego*, baszy *Janiny*, przeszła do greków.

Wielki Sułtan kazał uciąć głowę byłemu wezyrowi *Bender Alemu*, który okazał okrucieństwo względem patryarchy greckiego. Teraźnieyszy W. Wezyr *Soli* basza, zdaje się łagodnieyszym. Żołnierze i pospólstwo mają jescze wpływ do rządu. 5ciotysięczny korpus janczarów posłano do *Warny* w Bessarabii. Wsiadł na okręty w *Tophana*. Płynąc koło brzegu, dopuścił się naywiększych bezprawiów, zrabował pałac posła hiszpańskiego, przy czém dwóch hiszpanów życie utraciło. P. *Souton*, radca poselstwa rossyyskiego, ocalił dom swóy w *Bujukdere*, rzucając garściami pieniądze z okien. Kulami podziurawiono chorągiew rossyyską, powiewającą na wspomnionym domie, i dwóch rossyan zabito. (*z gaz. berl.*)

Stambuł, dnia 26 maja. Doszły już tu wiadomości o powstaniu w Smirnie, i w całey Azyi mnieyszey. Wiadomość ta rząd nasz wielką przeraziła trwogą, zwłaszcza, że ze spokoyney dotychczas Azyi nowych spodziewał się posiłków. Naywięcey zasmuca turków brak artyleryi, którey grecy mają podostatkiem.

Każdy z mieszkańców zdobytego przez turków Galaczu, który uratował jakiego turczyna przed zajadłością greków, dostał w podarunku od baszy, konia arabskiego i tysiąc dukatów.

Od połowy kwietnia przybywa tu z obu morz coraz mniey kupieckich okrętów, a te przywożą same niepomyślne dla Porty wiadomości. Przybyłe z Archipelagu potwierdzają, że te wyspy podniosły rokosz, a zwłascza, z naywaźnieyszey ze wszystkich, z Kandyi wyparli grecy turków, i wszystkie zamki opanowali. To bolesne zdarzenie znagliło naybardziey Portę do przyśpieszenia uzbrojenia flotty. Dziwić się jednak nad tym wypadkiem nie należy, bo Kandyanie mieli większy, niżeli mieszkańcy innych wysp, powód do zrzucenia jarzma tureckiego. Oprócz ucisku, jakiego wszyscy chrześcianie doznają, i oprócz codziennych zdzierstw, których się tam urzędnicy tureccy dopuszczali, jescze corocznie bywali przez obecność kapitana baszy, który zazwyczay z flotą swoją z wiosny do portu Suda zawijał, dla wybierania z Kandyi i innych poblizkich wysp podatku, srodze uciskani, a wiadomy jest sposób turecki wybierania podatku. Maytkowie kandyyscy, którzy do Stambułu płynęli, mieli oprócz tego, od wielu lat większą, niżeli inni, sposobność poznania niedołężności rządu tureckiego. Opatrywali stolicę, a mianowicie seray, pomarańczami, i mieli przywiley zarzucania kotwicy pod murami tego cesarskiego pałacu. A że nie ma przywileju, ażeby nie był do niego jaki obowiązek przywiązany, przeto po każdey krwawey z powodu buntu janczarów nocney wewnątrz seraju exekucyi, zabierać napowrót musiały kandyyskie okręty trupy, z wyraźnem zaleceniem niewyrzucania ich aż na wysokości morza, ażeby krewni i przyjaciele nie dostrzegli ich na Bosforze, o czem dowiadywali się zazwyczay dopiero wtenczas, gdy podobny los im groził.— Kandya jest ważném nabytkiem dla powstańców greckich, a dla Porty nader bolesną stratą, osobliwie dla działań morskich, ponieważ Kandya tylko ma dwa obszerne porty, Milo i Suda, w których mieścić się mogą wielkie wojenne okręty.

Od brzegów morza czarnego dnia 13 maja. Wojenne okręty tureckie krążą już po całym Archipelagu. Gdziekolwiek tylko ukażą się okręty tureckie, albo unikają spotkania się z greckiemi, albo od nich zabrane bywają. Niedawno płynęło z Alexandryi (w Egipcie) do Stambułu sześć wielkich okrętów ze zbożem; uyrzawszy je grecy wyprawili 40 wojennych statków, i po śmiałém natarciu zboże to z okrętami zabrali. Cała flota turecka naywięcey ma na sobie maytków greków; ci, gdzie tylko nadarzy się sposobność, wydają okręty tureckie ze wszystkimi będącymi na nich turkami w ręce współbraci.

Czernowice w Bukowinie dnia 25 maja. Zapał panujący między grekami spodziewać się każe naypomyślnieyszych skutków. Niedawno w Galaczu walczyło 600 greków przeciw 9,000 turków, między którymi było 3,000 jazdy. Zajadła walka przez cały dzień trwała. Z obu stron padła połowa walczących. Zwyciężyła nakoniec przemagająca liczba. Pozostali przy życiu 300 grecy musieli się cofnąć. Nie było między nimi ani jednego, któryby licznemi nie był okryty ranami. Ośmieleni turcy cofnieniem się ich wpadli do miasta, i wszystkich w niém chrześcijan wyrznęli.

Korfu dnia 6 maja. Biskup w Serres, Chryzanty, który na wiadomość o zamordowaniu patryarchy greckiego w Stambule schronił się do klasztoru na czele 1,200 ludzi, oczekiwał tylko sposobności pomszczenia się na turkach. Dowiadujemy się teraz, iż tenże Chryzanty wyruszył do Larissa w Tessalii, gdzie się połączył z innymi grekami. Po dzielném natarciu zdobył Laryssę, i ze wszystkich tam turków uczynił ofiarę zwłokom zamordowanych greków. — Położenie turków iest coraz krytycznieysze. W całey Grecyi powiewają chorągwie powstańców. Cisną się pod nie wszyscy ochoczo, gotowi za tak długą niewolę pomścić się krwią, i własném życiem dobro oyczyzny okupić.

MULTANY I WOŁOSCZYZNA.

(*z Gaz. Lwow.*) *Od granic Multan dnia 10 czerwca. Ypsylanty* dowiedziawszy się o wypadkach zaszłych w Multanach posłał tam zaraz 1,000 ludzi woyska pod dowództwem Xięcia Jerzego *Kantakuzen*, który stanął dnia 20 z. m. dawnego stylu w Jassach, i ogłosił nie tylko załączoną tu odezwę *Ypsylantego*, wydaną w Tergoviste, ale i swoje wezwanie do rządu multańskiego.

Od tego czasu nie słychać nic więcey o bez-

prawiach popełnianych przez woysko greckie. *Seraskier* po zdarzeniu w Galaczu nie przedsięwziął nic więcey ważnego; wysłane zaś niedawno podjazdy tureckie, które nadciągnęły aż do Bacon, do niego nie należą; potyczka w Fokszanach zaszła tylko między jednym z tych podjazdow a oddziałem woyska greckiego; mieszkańcy doznali ztąd nieszczęścia, ponieważ większa część utraciła swoje majątki.

Względem skutków tey potyczki różne są sprzeczne wiadomości, jedni przypisują zwycięztwo turkom, drudzy zaś grekom. Pewna, że znacznieyszą jest strata greków, ponieważ liczą około 20 w zabitych a więcey jeszcze rannych, turcy zaś 5 zabitych a około 20 rannych. Spalenie miasta przyznają grekom, którzy zapalili klasztor ś. *Jana*, gdzie się zamknęli turcy, ogień rozciągnął się ztamtąd na miasto.

Bojarowie w *Multanach* zaniechali zupełnie postanowienia swojego, przyprowadzenia do skutku kontr-rewolucyi, albowiem grecy zebraną w tey mierze broń i zapasy wojenne w *Botoszan* odkryli i zabrali.

Do *Jass* przybydź miało niedawno 2,000 greków, jeżeli się potwierdzi, tedy liczba woyska greckiego w *Multanach* wynosić będzie około 3,600 ludzi.

Odezwa Ypsylantego do Greków:

„Bracia, rodacy w Jassach i całych Multanach"

„Zaszłe rozruchy w Multanach od czasu jak opuściłem ten kray, doszły do moiey wiadomości: ztąd posyłam dowodzcę korpusu X-ęcia *Kantakuzena* z zupełną mocą, aby urządził tamże sprawy naszey oyczyzny i przywrócił spokoyność. Książęcia tego uważaycie tak, jak mnie samego, bądźcie powolni wszystkim jego rozkazom i śpieszcie się tam z nim łączyć, gdzie on do tego mieysce wybierze."

„W głowney kwaterze greckiey, *Tergoviste* d. 6 maja 1821."

(podpisano) „*Alexander Ypsylanty*"

Xiążę Jerzy Kantakuzen do obecnego rządu Multańskiego:

„Woysko greckie będące w tym kraju, doniosło mi o znacznych szkodach wyrządzonych mieszkańcom kraju, tak przez turków jak i niektórych naszych żołnierzy, którzy odłączywszy się od głównego korpusu i rozproszeni po różnych mieyscach dopuszczali się znacznych bezprawiów. Wiadomość ta zasmuciła mię mocno i zmusiła do udania się na powrót w wasze okolice, aby 1) zebrać rozproszonych greckich żołnierzy i wstrzymać dalsze niepokoje mieszkańców, i 2) zasłonić ich od napadów tureckich."

„O tym zamiarze oznaymuję rządowi, aby także ze swoiey strony przez podrządne władze przedsięwziął stosowne środki, któreby przywrócić mogły dawną spokoyność."

„Woysko moie nie będzie zakłócać mieszkańców kraiu; nie będzie niczego żądało, tylko dostawienia potrzebnych rzeczy dla utrzymania ludzi i koni; zatém stosowne rozłożenie tego ciężaru pozostaie przy rządzie, aby uniknąć przeciążenia jednego nad drugiego mieszkańca. Z resztą załączone uwiadomienie ogłoszone ma bydź publicznie wszystkim kraiu mieszkańcom."

„Dnia 20 maja 1821 w *Jassach*.

(podpisano) Xiążę *Jerzy Kantakuzen Delian.*

AMERYKA POŁUDNIOWA.

Prowincya *Rio de la Hocha* połączyła się z rzecząpospolitą kolumbiyską. W kraju *Cundinamana* mają jeszcze hiszpani w mocy swojey *Kartagenę* i *Panama*, a w 14 prowincyach zaprowadzono rząd republikański. W kraju wenezuelskim odpadło już w tym roku 7 prowincyy, w liczbie których są: *Merida*, *Truxillo* i *Barcellona*.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 10 czerwca: rubel srebrny, 3 ruble kopiejek 88, czerwony złoty nowy rubli 11 kopiejek 84, stary rubli 11 kopiejek 65, imperyał rubli 37, kop 70.

Wolno Drukować F. N. Golański Czl. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Sądy Exdywizorskie.

2. Sąd podkomorsko-exdywizorski w dniu 25 maja 1821 roku, jako w terminie właściwym z obwieszczenia 4ro niedzielnego wypadłym, do majątku Połozdynia w powiecie Wilkomierskim leżącego, w komplecie przyzwoitym, z mocy nakazu Sądu Gł. Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu przez rezolucyą w dniu 16 februaryi teraźnieyszego roku danego zjechawszy, a przystępując do rozbioru sprawy między konsukcessorami Tomaszewiczów a kredytorami i debitorami do massy Połozdyńskiey interessowanemi, oraz konaktorami Owilskiemi, ostateczny termin dzień 30 miesiąca julii idącego roku w majątku Połozdyniu przeznaczył, na który ażeby wszyscy kredytorowie i debitorowie, oraz z jakiegokolwiek źrzódła utrzymujący fundusze do konsukcessorek Tomaszewiczow należne, a przytym i konaktorowie Owilscy z dowodami sami lub przez plenipotentów prawnie umocowanych stawali, i niczym Sądu niezrywali wzywa, z tym ostrzeżeniem, iż bez rozjechania się i przewlók sprawę ostatecznie rozebrać mocą nakazu Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Departamentu zamierzył, a zatym niestawający kredytorowie i pretensorowie wieczney amissyi ulegać będą, na debitorach zaś szukająca się pod ich niestanność należność zrealizowana na rzecz massy zostanie. Dat 1821 mca maja 25 dnia.

Józef Polkowski Podkomorzy Zawil. Exdyw. Prezes· Szymon Kulwieć Sędzia Ziemski Ptu Kowień. Exdywizor. Stanisław Kwinta Sędz. Ziem. Ptu Zawil. Jan Łazowski Regent Exdyw.

W e z w a n i e.

2. Magistrat miasta Grodna, doprowadzając do skutku ukaz Rządu gubernialnego Lit. Grodzień. pod dniem 31 maja 1818 roku za N. 9671 wyszły, przez nınieyszą publikatę podaje do wiadomości, iż w mieście Grodnie znayduje się od dawnych czasow przez nikogo niezaymowany plac pusty, przy ulicy Podolskiey położony, wedle inwentarza w roku 1780 przez kommissyą boni ordinis sprawionego pokazany dyferencyynym. Gdy więc z rozporządzeń władzy zwierzchniczey wypada, aby takowy plac, czy to zabudowanym, lub oparkanionym bydź mógł, przeto Magistrat niemogąc mieć istotney wiadomości, kto jest jego właścicielem, uznał za rzecz potrzebną uczynić ninieyszą publikatę, wzywając właściciela do jawienia się w Magistracie Grodzień., z dowodami probującemi aktorstwo niniejszego placu, od daty dzisieyszey w przeciągu ośmiu tygodni, gdyż za niejawieniem się w oznaczonym czasie Magistrat Grodzień. odpowiednie do prawa konstytucyi 1764 roku z tymże placem postąpi. W jakowym celu niniejszą publikatę nie tylko w mieście Grodnie przez mieyscową policyą, lecz i przez gazetę Kur. Lit. ogłasza, i do powszechney podaje wiadomości. Dnia 31 maja 1821 roku Grodno. Prezydent K. Kreybich.

Paweł Zawadziński Regent.

O b w i e s z c z e n i e.

2 *Mocą którego do pzblicznej podaje się wiadomości, że w Trybunole cywilnym województwa*

Lubelskiego, otwartym został spadek, po niegdy Józefie Poniatowskim exaktorze konsumpcyinym w mieście powiatowym Tarnogrodzie w roku 1818 zmarłym, i takowy za bezdziedziczny dotąd uważanym iest, dla czego mianowany przez tenże trybunał kurator podpisany, uczyniwszy już w roku 1819 przez umieszczenie w gazecie Warszawskiey potroyne, do wszystkich, iakie bądź prawo do pomienionego spadku maiących wezwanie, na polecenie Trybunału po raz ostatni niniejszym wzywa, prawo do spadku po Józefie Poniatowskim maiących, aby w ciągu sześciu miesięcy od daty tego wezwania licząc, prawa swoje przed Trybunałem cywilnym Województwa Lubelskiego produkować nieomieszkali, kuratora o tym zawiadomili, po upłynionym albowiem tym ostatecznym terminie, spadek za bezdziedziczny uznanym i na rzecz skarbu oddanym zostanie. Dla czego obwieszczenie niniejsze tak w dziennikach wojewódzkich Lubelskiego Województwa, jakoteż w pismach publicznych w guberniach Wołyńskiey i Podolskiey w kraju Rossyyskim położonych, podpisany kurator w mieście Lublinie mieszkający umieścić polecił. Dat Lublin dnia 28 kwietnia 1821.

(podpisano) Jan Skarszewski P. Try. Kurator.

---

3 Upraszam niniejszym, aby nikomu, komubądźkolwiek nic na moje imie na kredyt nie dawać, oświadczaiąc iż żadney nie uznam assygnaty zkąd i od kogoby ona nie była. Ryga 24go maja 1821. Erdmann Gusta von Broecker.

Ostrzeżenie.

3 W. Jan Buchowiecki dymisionowany kapitan woysk Ross. w roku teraźn. 1821 dnia 21 mca maja na weksel własnoręczny z terminem opłaty, dnia 24 junii bieżącego roku z ewikcyą na wszelkim znaleść się gdziekolwiek mogącym swoim majątku, zawinił niżey podpisanemu r. s. 412, lecz że wspomniony W. kapitan Buchowiecki ziemnego majątku nieposiada, prócz funduszu jaki jest przez tradycyą oparty na majątku Butrymańcach w pcie Troc. położonym, a do dziedzictwa b. Prezydenta Ziem. Troc. W. Bakowskiego przynależnym, którą to tradycyą wzmieniony W. kapitan Buchowiecki przelać w inne ręce usiluje, przeto szukaiąc ubespieczenia mojey należności, mam honor przestrzedz prześwietną publiczność, iżby o rzeczoną tradycyą i o summę przez nią na Butrymańcach opartą, nikt w układy z W. Buchowieckim nie wchodził, i wlewkow nienabywał, gdyż ją z tego funduszu, jako jedynego satysfakcyi szukać przedsiewziołem.

Zoruch Jakub obywatel miasta Warszawy.

Roku 1821 junii 1 dnia że takowe ostrzeżenie Redakcya do Kuryera Lit przyjąć może świadczę. Antoni Pomarnacki Sędzia Grodzki Wileński.

Przedaż majątku.

2 Litewsko Wileński Gubernialny Rząd na zaspokojenie zadłużonych magistraturze Wileńskiey powszechney Opieki przez Regenta Sądow Gran. Bonawenturę i żonę jego Granickich złotem 1,000 czer. zł. i sr. 6,750 rubli, tudzież procentow od tych summ wypadających, przez rezolucyą swą dnia 10 ominionego mca maja nastałą postanowił: majątek Koniuchy ze wsią Wesołowką i zaściankami Szwagieryszkami, Łutykami, Pograniczem, Lesnym, i Rudupiem oceniony, 152,577 rubli 10 kop. ass., w Wileńskim pcie sytuowany, przedać przez licytacyą; życzący przeto kupić takowy majątek zechcą jawić się do tegoż Rządu na termina w dniach 23, 25 i 27 następującego mca augusta naznaczone. Dat junii 7 dnia 1821 roku.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.

Kazimierz Nowicki Sekretarz.

Podrad.

2 Kommissya wileńskiego kommisoryackiego depo ogłasza: iż dla nowo założonego dywizyynego szpitala, potrzeba różnych zapasow, które oddane będą do różnych rąk częściami, podług gatunku i dogodności, jak każdemu gatunkowi przyzwoiciey; przeto życzący je dostawiać zechcą przybydź do tey kommissyi dla targow, maiących się odbywać dnia 27, 28 i 30 teraźnieyszego miesiąca. Dnia 4 junii 1821 roku.

Osmey klassy Bek 2gi.

Sekretarz Bohdanow.

Sądy Exdywizorskie.

2. Za remissą Sądu Ziem. Ptu Telszew. w roku 1819 miesiąca februar. 13, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, w tymże roku miesiąca apryla, 21 d. juryzdykcyą w dobrach Gadonowie, Degieniach w Pcie Telsz., po zeszłym Tadeuszu Nowickim chor. i adwokacie Ptu Telsz. rozpocząwszy, z przyczyny znalezionych skarg, Grafini Maryi z Sobolewskich Gutakowskiey i jey syna Zabiełły, porządkiem śledztwiennym rozebrać, ukazem wskazanych, oraz włościan starostwa Gaylow, w tymże Pcie telszew. sytuowanych, do massy nieżyjącego Nowickiego regulowanych, na wyprawach, stosownie do spraw śledztwiennych, dzieło całe potąd zastanowione było i ciągnęło się. Lecz kiedy ku końcowi, są już wszystkie działania zbliżone, aby maiący bądź jakiekolwiek pretensye do pozostałości Tadeusza Nowickiego adwokata Ptu Telsz. i chorążego, niewiadomością o wzięciu do namowy, niewymawiali się, niniejszą potroyną i ostateczną awizacyą, przez gazetę Kur. Lit., że naydaley dnia 20 roku i miesiąca upływających, całą sprawę do namowy, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski weźmie, ogłasza, i że pretensorowie, bądź jakiegokolwiek tytułu, niejawiący się, lub dowodow ku probacyi swych stosunkow nieprzedstawujący, wieczney amissyi ulegną, zapowiada, o czém i do Sądu Gł. Litew. Wileń. 2go Depart. raportem doniósł. Dat 1821 miesiąca junii 4 dnia.

Jan Kobecki b. Sędzia Ziem. Telsz. Prezes Exdyw. Tadeusz Milwid b. Sędzia Ziem. Ptu Telsz. i Exdyw. Antoni Szwykowski Pisarz Ziem. b. Ptu Telsz. Exdywizor. Stanisław Mackiewicz Rotm. woysk polskich Regent Exdywizorski.

Pogoń zbiegłego z więzienia herszta złodziejow.

Na skutek pisma JW. Zastępującego Cywilnego gubernatora, Prezesa Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego 1go Departamentu i kawalera Józefa Bielińskiego pod dniem 4 teraźnieyszego czerwca z Nrem 7256, Redakcya gazety Kuryera Litewskiego obwieszcza: iż herszt czeladzi złodzieyskiey Fryderyk Wierzkowski utrzymywany w kalwaryyskim więzieniu, z dobraną sobie bandą jako to: nałożnicą Prusaczką, Borkowskim szwagrem, Estertem malarzem fabrykującym paszporta i żydem Jankielem Leyzerowiczem zbiegł z Polski do kraju Rossyyskiego; a jeżeli pomieniony herszt Wierzkowski przez kogokolwiek wziętym i przystawionym będzie, otrzyma nagrody od Sądu policyi poprawczey wydziału kalwaryyskiego 120 złotych polskich.

Opis Fryderyka Wierzkowskiego. Ma lat 45 lecz że mało pracował, przeto wiek na nim poznanym bydź może, urody niższey jak sredniey, w sobie krępy i dosyć tłusty, włosów na głowie brwiach i brodzie czarnych, goli wąsy i brodę, fawoytow ciemnobląd niewielkich, twarzy okrągłey pełney dużo gradowatey, cery zdrowey czerwoney, a gdy wódkę pije, to dostaie siności na twarzy. Szczególne znaki: od końca jednego oka ciągnie się mało znaczna blizna ku skroni, na jedney stronie twarzy jest blizna pod okiem ciągnąca się przez lice, nad czołem pod włosami jest blizna, wszystkie te blizny dostał przy kradzieży, oczu piwnych, nosa krótkiego nieco zadartego, zęby ma żółte, bo zawsze je tytuń, dobrze się ubiera, chód jego nie jest zwyczayny męzki, lecz krótki i znaczny, mówi po polsku po niemiecku, po rusku i po litewsku.

Opis Fizyognomii Jankiela Leyżerowicza, ma lat 24, młodo wygląda. urody średniey, włosów na głowie czarnych, peysow kędzierzawych, bez brody, oczu czarnych, gradowaty, od piegow żołtawy, twarzy ściągłey, nosa spiczastego, ubior zwyczayny żydowski.

Zgodno: Sekretarz Łazarowicz.

P o z e w.

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc.

Urodzonemu Józefowi Łopacińskiemu marszał. Ptu Dryz. i kawalerowi jako debitorowi, a zaś Alexandrowi Stanilewiczowi sędziemu granicz. Ptu wileysk. iako exekutorowi testamentu do złożenia obligu, pozew przed Sąd Ziem. Ptu wileńskiego na kadencyą Sto Trojecką i po niey na następną z powudztwa Urodz. Emiliana syna, Józefy, Felicyi, Konstancyi, córek, Czaykowskich szam. b. dworu pol. z dokładem prawney opieki, Ludwiki z Czaykowskich Xiężney Trubeckiey z dokładem jey męża, którzy obżał. pozywają w referencyi do dowodow u Sądu złożyc się maiących, a mianowicie o to: iż co zeszły z tego świata ś. p. Maciey Czaykowski rot. w. wileńskiego, testamentową dyspozycyą w roku 1815 listopada 8 dnia sporządzoną, zapisał zał summę iaka z wyprzedaży różnych artykułów po nim pozostałych bydź mogła, obowiązuiąc exekutora testamentu, aby summę zmasowaną zlokował na siódmym procencie u Urodz. Łopacińskich wojewodzicow brzesk., summa zaś ogulnie uzbierana wynosiła r. ass. 15,750 i ta oddaną na oblig została, od daty zlokowania oney zachodziły przez obżał. Łopacińskich nadpłaty, nayduią się kwity u obżał. Łopacińskiego, kiedy więc żał. na ułatwienie własnych potrzeb i zniesienie długow po oycu swym pozostałych, a na folwarku opartych summę takową odebrać znagleni zostają, zmuszeni więc pozywać obżałgo Łopacińskiego jako sukcesora po swych rodzicach do zapłaty oney, dla żał. przez stryja zapisaney, a obżałgo Stanilewicza do złożenia obligu w ręku onego nayduiącego się pozywaią i proszą sądzenia summy na obżał. Łopacińskim z wypadającym prawnym siodmym procentem kapitału r. ass. 15,750 po zdetrunkowaniu nadpłat za kwitami, uznania inekwitacyi ad extenuationem do wszelkich funduszow, o bliższość do dowodu i odwodu, z obżał. Stanilewiczem iako exekutorem testamentu i utrzymuiącym oblig do złożenia onego, oraz o to wszystko co czasu sprawy proszonym będzie, wolna poprawa żałoby.

Roku 1821 maja 26 dnia Woźny niżey podpisany świadczę iż kopii takowego pozwu zgodno z autentykiem w sprawie WWJPP. Emiliana syna, Józefy, Felicyi, Konstancyi, córek Czaykowskich szam. b. dworu pol. z dokładem prawney opieki, Ludwiki z Czaykowskich Xiężney Trubeckiey z dokładem iey mężą, jedną JW. Józefowi Łopacińskiemu marszał. Ptu Dryz. i kawalerowi oczewisto w ręce w maiętności Koyranach w powiecie wileńskim położenie mającey podałem, drugą po WJPana Alexandra Stanilewicza sędziego granicz. Ptu wileyskiego jako niemającego w Gubernii Wileń. osiadłości ud valvas izby sądowey przybiłem, i trzecią dla dostateczney wiadomości W. Stanilewicza o rozpoczętym procederze w Ziem. Wileń. do Gazety Kuryera Lit. dla trzykrotnego objawienia podałem, i rozprawę w Ziem. Wileń na kadencyi Sto Trojeckiey zawiadomiłem. Tomasz Czerwkowski woźny Sądu Grodz. Ptu Wileń.

Roku 1821 mca junii 2 dnia ten edyktalny pozew, wolny jest do umiesczenia w Gazecie Kuryera Lit świadczy Ziem. Ptu Wileń. Pisarz Józef Olszański.

Sądy Exdywizorskie.

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski jescze w roku 1808 dnia 18 sierpnia napoczęty, na kontynuacya dzieła do majętności Zag Spitran i Janidziow dolnych i górnych w pcie Wilkom. usytuowanych, na satysfakcyą wierzycieli przez zeszłego śp. Justyna Anforowicza Sędziego Gr. Starodubowskiego oddanych, w terminie z obwiesczenia przypadłym, przybywszy, gdy dla potrzeby z różney natury possesorami i z samą byłą administracyą należnych aktow, w tey porze ostatecznie rozsądzić niemogąc, czas zjazdu dzień 1 8bra roku idącego wyrokiem 1821 maja 21 dnia ogłoszonym przeznaczył i zadeterminował, oraz czyniąc satysfakcyą uprzednio nastałemu dekretowi w roku 1808 19 dnia sierpnia komportacyą w kancellaryi Grodz Wilkom. wszelkich tranzaktow, w przeciągu sześciu niedziél od datty zapadłego dekretu to jest od dnia 21 maja 1821 roku z persystencyą sześcio niedzielną, dla tych pryncypalnie, którzy zadość nie uczynili powyższemu wyrokowi, pod karami sprzeciwieństwa nakazał, a z kolei rzeczy aby, interesstowani do massy niewiadomością o zaszłym i postanowionym na ostateczne rozsądzenie sprawy czasie nie składali się postanowił przez awizacyą w dodatku Kur. Lit. przez trzykrotne powtórzenie ogłosić i zawiadamić, iż jeśli w rzeczonym terminie z dowodami prawnemi wierzyciele i pretensorowie w rzeczonym nie staną sądzie, rowno z momentem wyroku oczewistego ogłoszenia wiekuistą zapisze omissyą.

Raffał Stegwił Pisarz Ziem. Ptu Troc. w Exdywizyi Prezydujący, Karol Romanowicz Sędzia Gr. Ptu Wileń. Exdyw. Szymon Kulwieć Sędzia Ziem. Ptu Kowień. Exdywizor.

O ś w i a d c z e n i e.

2 Oświadczenie imieniem JW. Antoniego Bogusławskiego Sędz Gran. Ptu Telsz przy zażaleniu na WJP. Maryanę z Sobolewskich Jumaszową porucznikową woysk ros. czyni się w rzeczy następney: zeszły do wieczności Jumaszow porucznik mąż obżal. z kupna majętności Szolpian w pcie Rosień. położoney od roku 1808, do tychczas należności w znaczney części żał. nie opłacił, o co ultymarnie w grodzie Telsz. w roku 1819 zkonwinkowany został; przeto chcący wchodzić w jakie kolwiek układy z teraźnieyszą possesorką Szolpian obżał. Jumaszową, o tę majętność, aby uprzedzeni byli, iż naypierwszy jest dług z wyprzedaży dla żał. Bogusławskiego rekognoskowany i żeby na zażorcie funduszu odpowiedzi uległego, za powyższy dług, niepotworzono tranzaktow, o tem publiczności zapowiadając, ninieysze oświadczenie do protokułu zapisuję i one przez gazetę Kur. Lit. ogłaszą. Dat 1821 roku maja 26 dnia. Takowe oświadczenie jako plen poteni podpisuję, Jakób Norwid Gran. Ptu Telsz. Regent.

Roku 1821 miesiąca maja 26 dnia przed aktami Jego Imperatorskiey Mości Grodz. Ptu Telsz. nayduiąc się osobiście WJP. Jakub Norwid Regent Gran. i patron subseliów Telsz. takowe oświadczenie do akt podał poświadczam Józef Pluszkiewicz Grodzki Ptu Telsz Regent.

Takowe oświadczenie może bydź do Kur. Lit. przyjęte świadczę. Pisarz Grodz. Telsz. Ignacy Woytkiewicz.

Wyjeżdżają za granicę.

3. Do królestwa pruskiego Wileński obywatel Josiel Tobiaszewicz Zakheim, z Morduchem Leybowiczem Potruchem na miesięcy dziesięć

	Czas obserwacyi		*Wysokośc Barom.*	*Wys. Ther. Reau*		*W i a t r y.*	*Odmiana w powiet.*
Obserwacye meterologiczne.	dnia 11	średnia	27 cal. 8,37 lin.	+10.	stopni	Pólnocny	Pogoda
	dnia 12	średnia	27 — 7,93 —	+10,33	— —	Pólnocny	Pochmurno
	dnia 13	godz. 5	27 — 7,9 —	+10,	— —	Pólnoc. Wschod	Descz